

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 8Csp/67/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203131
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Bureš
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8719203131.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Richardom Burešom, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: S. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XXX, XXX XX X., o zaplatenie 9.909,34 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 9.909,34 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9.326,66 eur od 1.6.2019 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 98,88 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou dňa 1.7.2019 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 9.909,34 eur, spolu s 7,49 % p. a. úrokom z úveru zo sumy 8.990,72 eur od 1.6.2019 do zaplatenia, 5 % úroku z omeškania zo sumy 9.326,66 eur od 1.6.2019 do zaplatenia, ako aj zaplatenia trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 23.2.2018 poskytol žalovanému medziúver vo výške 9.120 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 102,45 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver vrátane úrokov medziúveru vo výške 7,49 % pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 62,42 eur splatnými do 15. dňa v mesiaci. Žalovaný sa zároveň zaviazal do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 35,03 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaný zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov 2,90 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 97,45 eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 5 eur. Žalovaný neplnil riadne a včas, porušil zmluvné podmienky. Listom zo dňa 5.11.2018 žalobca vyzval žalovaného na doplatenie omeškaných splátok, pričom ho zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 27.11.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úver. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru evidoval dlh voči žalovanému vo výške 9.909,34 eur, ktorý pozostáva z istiny vo výške 8.990,72 eur, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 305,94 eur, nezaplatených poplatkov vo výške 30 eur, 7,49 % úroku za úver od 28.11.2018 do 31.5.2019 vo výške 344,32 eur a 5 % ročného úroku z omeškania od 28.11.2018 do 31.5.2019 vo výške 238,36 eur.

3. Na prejednanie vecí súd nariadil pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani žalovaný. Žalobca svoju neúčast' ospravedlnil. Súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v ich neprítomnosti.

4. Súd na základe vykonaného dokazovania, oboznámením žaloby, listinných dôkazov a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. I. 3 - 15, všeobecnými obchodnými podmienkami č. I. 16, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. I. 17 s doručenkou, upozornením č. I. 19, výpisom z účtu č. I. 21 a 22 a ďalšími listinnými dokladmi tvoriacimi spisový materiál, zistil nasledovný skutkový stav:

5. Dňa 23.2.2018 uzavrel žalobca so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXX XXXX X XX, v súlade s ktorou poskytol žalovanému úver vo výške 10.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 115 pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 102,45 eur. RPMN pri medziúvere bola 8,65 %. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola 18.678,58 eur. Žalovaný sa zároveň zaviazal do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 35,03 eur. Do pridelenia cieľovej sumy sa zaviazal žalovaný splácať 7,49 % ročný úrok medziúveru mesačnou splátkou vo výške 62,42 eur. Po pridelení cieľovej sumy o stavebnom sporení sa žalovaný zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 97,45 eur a poplatku za poistenie vo výške 5 eur. Žalovaný porušil dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas plácať. Listom zo dňa 5.11.2018 žalobca vyzval žalovaného na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaného zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru. Žalobca dňa 27.11.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru evidoval dlh voči žalovanému vo výške 9.909,34 eur.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v platnom znení, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení ku dňu uzavretia zmluvy, stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len "stavebný úver").

8. Podľa § 7 ods. 2 zák. č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len "cieľová suma"), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma, c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa, d) úrokové sadzby vkladov, e) podmienky a postup pri výplate vkladov, f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov, g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení, h) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení, i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení, j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

9. Podľa § 7 ods. 3 zák. č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokovú sadzbu stavebného úveru, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v platnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v platnom znení, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v platnom znení, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v platnom znení, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami má súd za to, že záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským a to aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka. Niet žiadnych pochybností o tom, že predmetom konania bol nárok zo zmluvy, ktorá na základe vyššie uvedeného, zodpovedá definícii spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľom je v súlade s európskou aj vnútroštátnou súkromnoprávnou aj verejnoprávnou úpravou osoba, ktorá v zmluvnom vzťahu, do ktorého vstupuje so subjektom vykonávajúcim obchodnú činnosť, nejedná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo v rámci výkonu svojho povolania. Kritériom pre posúdenie zmluvnej strany ako spotrebiteľa je jednak označenie tejto strany v zmluve, ako aj samotný predmet záväzkového vzťahu. V konkrétnom prípade žalobca poskytol úver vykonávajúc svoju podnikateľskú činnosť a zároveň žalovaný ako dlžník, z poskytnutých úverových prostriedkov financoval svoje osobné potreby. Zmluva, ktorá bola uzavretá, je preto zmluvou spotrebiteľskou. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy, z ktorej nárok je predmetom tohto sporu, znamená, že na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia iných právnych predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa. V zmysle uvedeného súd konštatuje, že obsah dohodnutých podmienok nie je v rozpore s predpismi na ochranu spotrebiteľa.

16. Je nepochybné, že medzi žalobcom a žalovaným došlo na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 23.2.2018 k poskytnutiu peňažných prostriedkov vo výške 10.000 eur. Žalobca v spore riadne preukázal, že za splnenia dohodnutých podmienok poskytol žalovanému úver vo výške 10.000 eur a žalovaný sa zaviazal splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 102,45 eur, splácať 7,49 % ročný úrok z úveru do pridelenia cieľovej sumy mesačnými splátkami vo výške 62,42 eur a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 35,03 eur. Po pridelení cieľovej sumy sa žalovaný zaviazal splácať úver vrátane úrokov pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 97,45 eur a poplatok za poistenie vo výške 5 eur. Nakoľko žalovaný porušil dohodnuté podmienky, nesplácal poskytnutý úver riadne a včas a boli v omeškaní s vrátením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a súčasne žalobca upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru, v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalobca účinne uplatnil právo na zosplatnenie úveru. Tým vznikla žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi celú dlžnú sumu naraz.

17. Z výpisu z účtu mal súd za preukázané, že dlžná suma ku dňu zosplatnenia úveru predstavuje 9.909,34 eur. Žalovaný nepreukázal, že by čo i len z časti splátili dlžnú sumu. Preto súd v tejto časti žalobe voči žalovanému vyhovel.

18. Keďže žalovaný je s plnením peňažného dlhu v omeškaní, žalobca ako veriteľ má voči žalovanému nárok na zákonné úroky z omeškania vyčíslené v súlade s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. Zosplatnenie úveru nastalo ku dňu 27.11.2018. Lehota na plnenie zosplatneného úveru začala žalovanému plynúť až odo dňa nasledujúceho po dni doručenia oznámenia o zosplatnení úveru, teda odo dňa 4.12.2018. Žalobca si však úrok z omeškania zo sumy 9.326,66 eur uplatnil až od 1.6.2019.

Súd je viazaný jeho návrhom, ktorý nemôže prekročiť, preto žalobcovi priznal úrok z omeškania až od 1.6.2019. Výška úrokov z omeškania ku dňu 1.6.2019 bola vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. vo výške 5 % p. a. Z tohto dôvodu súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 9.326,66 eur od 1.6.2019 do zaplatenia.

19. V prevyšujúcej časti, pokiaľ ide o úrok za úver vo výške 7,49 % ročne zo sumy 8.990,72 eur od 1.6.2019, súd zamietol z nasledovných dôvodov. Splácanie úveru v splátkach vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny na strane veriteľa, ktorá sa iba postupne vracia a spláca veriteľovi a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Jednoducho povedané úrok predstavuje cenu peňazí, ktoré veriteľ poskytol dlžníkovi a s ktorými veriteľ nemôže nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok z úveru. Iný stav však nastáva v prípade, ak dôjde k predčasnému a mimoriadnemu zosplatneniu úveru. V dôsledku zosplatnenia úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Odpadáva na strane veriteľa obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nieť dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ nevrátil. Na strane spotrebiteľa zosplatnením úveru vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky z úveru ku dňu zosplatnenia úveru. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa s plnením tejto povinnosti ide o protiprávny stav, s ktorým sa spájajú sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní. Omeškanie s vrátením požičaného zosplatneného úveru má za následok sankciu spočívajúcu v povinnosti zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania. Zosplatnenie úveru tak predstavuje zmenu záväzkového právneho vzťahu, v dôsledku čoho veriteľ nie je oprávnený požadovať úroky z úveru po zosplatnení úveru, a naopak, vzniká mu nárok na úroky z omeškania po zosplatnení úveru. K uvedenému záveru sa priklonil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/190/2014-64 zo dňa 30.6.2015.

20. Zosplatnenie úveru nastalo ku dňu 27.11.2018. Vzhľadom na vyššie uvedené, žalobca môže požadovať úroky z úveru len do zosplatnenia úveru, teda do 27.11.2018. Z tohto dôvodu tak súd žalobu v časti 7,49 % úroku z úveru zo sumy 8.990,72 eur od 1.6.2019 do zaplatenia zamietol ako nedôvodnú, pretože žalobca nemá zákonný nárok požadovať úroky z úveru po zosplatnení úveru.

21. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. V súlade s citovaným ustanovením § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 9.909,34 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.326,66 eur od 1.6.2019 do zaplatenia (ku dňu podania žaloby predstavovala dlžná suma úroku z omeškania sumu 38,86 eur) (spolu istina s úrokom z omeškania predstavuje 99,44 % z predmetu sporu) a v časti o zaplatenie sumy 7,49 % úroku z úveru zo sumy 8.990,72 eur od 1.6.2019 do zaplatenia (do času podania žaloby je výška úroku 56,11 eur, čo predstavuje približne 0,56 % z predmetu sporu) žalobu zamietol ako nedôvodnú. Je zrejmé, že úspešnejšou stranou v spore bol žalobca, a to v rozsahu 99,44 % (t.j. 99,44 % mínus 0,56 % = 98,88 %). Súd preto o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, ako je uvedené v tretej vete výroku rozsudku, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.